

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Národný projekt

Investičná pomoc pre sociálne podniky – nenávratná zložka

Operačný program:	Ľudské zdroje
Žiadateľ:	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Výška NFP:	48 779 382,33 EUR

Miesto realizácie projektu

Štát	Región(NUTS II):	Vyšší územný celok (NUTS III):
SR	Západné Slovensko Stredné Slovensko Východné Slovensko	Trnavský kraj, Trenčiansky kraj, Nitriansky kraj, Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Prešovský kraj, Košický kraj

Stručný popis projektu

Intervencia národného projektu je zameraná na podporu registrovaných sociálnych podnikov (ďalej len „RSP“) podľa zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a podľa zákona 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s prínosom OP LZ, zameraným na predchádzanie nezamestnanosti prostredníctvom podpory podnikania a vytvárania podnikov v širšom priestore sociálnej ekonomiky. Cieľom NP je pilotné overenie funkčnosti nastaveného systému investičnej podpory RSP, prostredníctvom investičnej pomoci.

Účelom NP je podpora RSP formou povinnej kombinácie návratnej pomoci (finančného nástroja, resp. komerčného úveru) prostredníctvom finančnej inštitúcie a nenávratnej pomoci - nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) prostredníctvom Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „Ústredie“) ako prijímateľa NP a poskytovateľa NFP užívateľom podľa zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov. NFP bude poskytovaný RSP, ktorým bol prvotne poskytnutý úver podľa schváleného investičného zámeru.

Výsledky projektu podporia:

- zlepšenie prístupu sociálnych podnikov k finančným prostriedkom na investície,
- zvyšovanie zamestnanosti nezamestnaných a neaktívnych osôb vo väzbe na potreby regionálnych trhov práce,
- konkurencieschopnosť sociálneho trhového hospodárstva a zviditeľnenie sociálneho podnikania.

Popis východiskovej situácie

Z hľadiska podpory zamestnanosti má rozvoj sociálnej ekonomiky potenciálne veľký význam – patrí medzi sektory s dobrou perspektívou pre regionálny a miestny rozvoj a pre zamestnanosť tým, že prostredníctvom sociálnych podnikov vytvára pracovné miesta pre znevýhodnené a zraniteľné osoby. Sociálne podniky sú však efektívnym nástrojom nielen na riešenie nezamestnanosti. Súčasná, už samostatná, právna úprava sociálneho podniku dovoľuje sociálnym podnikom naplňať nespočetné množstvo spoločensky prospešných cieľov nad rámec pracovnej integrácie, či riešenia otázok zamestnanosti. Sociálne podniky na Slovensku dnes môžu naplňať svoje ciele v oblastiach, ako sú zdravotná starostlivosť, sociálna pomoc, vzdelávanie a výchova, rozvoj telesnej kultúry, ochrana životného prostredia a iné. V týchto oblastiach môžu naplňať aj ciele pracovnej integrácie. Zo súčasných podmienok na Slovensku vyplýva, že rozvoj sociálnej ekonomiky si vyžaduje predovšetkým podporu začínajúcich podnikov. Zároveň však platí, že aby bola podpora efektívna, je potrebné sa postarať o dlhodobú udržateľnosť týchto podnikov. Podľa údajov Eurostatu v EÚ do piatich rokov od svojho založenia zanikne väčšina začínajúcich podnikov, pričom v slovenských podmienkach predstavuje miera zániku až 60 %. Práve z týchto faktov vyplýva potreba dlhodobejšej grantovej podpory pri rozbehu investície sociálnych podnikov, aby úspešne prekonali problémovú úvodnú fázu a stali sa tak samostatne udržateľnými.

Spôsob realizácie aktivít projektu

Hlavná aktivita: Podpora subjektov sociálnej ekonomiky s cieľom posilniť zamestnanosť prostredníctvom investičnej pomoci pre registrované sociálne podniky

Aktivita sa realizuje

- ako AOTP podľa § 54 ods. 1 písm. a) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 5/2004 Z. z.“),
- zároveň prostredníctvom investičnej pomoci pre RSP podľa §§ 17 a 25 ods. 4 zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 112/2018 Z. z.“),
- v súlade so zákonom 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 292/2014 Z. z.“),
- so Schémou štátnej pomoci na podporu podnikov v širšom priestore sociálnej ekonomiky "Schéma SA.56332" v platnom znení <https://www.justice.gov.sk/PortalApp/ObchodnyVestnik/Web/Detail.aspx?IdOVod=2243>, <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/esf/op-ludske-zdroje/statna-pomoc/schema-sp-podporu-podnikov-socialnej-ekonomiky.pdf> , alebo
- so Schémou de minimis na podporu zamestnanosti (schéma DM č. 16/2014) v platnom znení <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/esf/op-ludske-zdroje/statna-pomoc/dm16-2014/schemadm16-2014-d7.pdf>.

Investičnú podporu z NP bude poskytovať Ústredie prostredníctvom úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrady“) **jednotlivým RSP** spĺňajúcim vymedzenie podľa ustanovenia § 11 zákona č. 112/2018 Z. z. v platnom znení v čase poskytovania pomoci, na základe predloženej žiadosti. Na RSP ako žiadateľa o poskytnutie investičnej pomoci vo forme NFP sa vzťahuje vymedzenie užívateľa podľa § 3 ods. 2 písm. d) zákona č. 292/2014 Z. z.

Podmienkou na získanie investičnej pomoci vo forme NFP podľa § 17 ods. 1 písm. d) zákona č. 112/2018 Z. z. je prvotné schválenie investičnej pomoci vo forme finančného nástroja podľa § 17 ods. 1 písm. a) alebo písm. b) zákona č. 112/2018 Z. z., vo výške najmenej 20 % z celkovej výšky nákladov schváleného investičného zámeru alebo inej formy financovania, ktorá je spojená s povinnosťou vrátiť poskytnuté prostriedky vo výške najmenej 10 % z celkovej výšky nákladov investičného zámeru na ten istý účel použitia investičnej pomoci. Investičný zámer RSP posudzuje a schvaľuje kvalifikovaná finančná inštitúcia, ktorou môže byť finančný sprostredkovateľ alebo komerčná inštitúcia, ktorá nie je finančným sprostredkovateľom, ale ktorá spĺňa aspoň jednu z podmienok podľa § 17 ods. 3 písm. b) bod 1., 2. alebo 3. Zákona č. 112/2018. Účelom tejto podmienky je zabezpečiť, aby sa NFP poskytoval na pokrytie stanovených oprávnených nákladov z celkovej výšky investičného zámeru iba tým RSP, pri ktorých je predpoklad, že investičná pomoc povedie ku skutočnej životaschopnosti a udržateľnosti podniku. **RSP, ktorý má uzavretú zmluvu o návratnom financovaní, môže ako žiadateľ o NFP doručiť územne príslušnému úradu žiadosť o NFP**, ktorej prílohou bude okrem iného aj schválený investičný zámer a úverová zmluva.

Poskytnutie investičnej podpory vo forme NFP bude následne podliehať podmienke splnenia:

- oprávnenosti žiadateľa/užívateľa podľa Schémy DM na podporu zamestnanosti č. 16/2014 alebo
- Schémy štátnej pomoci na podporu podnikov v širšom priestore sociálnej ekonomiky SA.56332,
- formálnych a odborných/technických „Kritérií pre posudzovanie tretích subjektov v NP Investičná pomoc pre sociálne podniky – nenávratná zložka“, ktoré budú verejne prístupné na webovom sídle Ústredia a
- ostatných podmienok poskytnutia pomoci podľa zákona č. 5/2004 Z. z. a zákona č. 112/2018 Z. z.

Územne príslušný úrad posúdi splnenie kritérií a v prípade ich splnenia uzavrie s RSP Dohodu o poskytnutí investičnej pomoci vo forme NFP (ďalej len „Dohoda“). Dohoda nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jej zverejnení v centrálnom registri zmlúv. Podporený RSP, ktorý je integračným podnikom, má povinnosť vytvoriť minimálne 1 pracovné miesto pre UoZ (nezamestnané osoby) alebo neaktívne osoby.

Pre realizáciu NP sú stanovené merateľné ukazovatele:

- Počet podporených RSP - minimálne 61
- Počet podporených RSP, ktoré fungujú rok po ukončení projektu - minimálne 61
- Počet účastníkov, ktorí sú v čase odchodu z NP zamestnaní (v čase vstupu do NP boli nezamestnaní alebo neaktívni) - minimálne 61
- Počet zamestnaných osôb v čase vstupu do NP - minimálne 61

Podpora z NFP bude poskytovaná RSP prostredníctvom 4 opatrení, ktoré sú rozdelené podľa typu užívateľa a prislúchajúcim pravidlám pre investičnú pomoc:

Opatrenie 1 Investičná pomoc pre MSP v zmysle článku 17 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014

Opatrenie 2 Pomoc pre Začínajúce podniky v zmysle článku 22 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014

Opatrenie 3 Regionálna investičná pomoc v zmysle článku 14 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014

Opatrenie 4 Pomoc pre RSP podľa pravidiel minimálnej pomoci v rámci schémy de minimis na podporu zamestnanosti č. 16/2014 v platnom znení.

Oprávnené výdavky sú

- kapitálové výdavky resp. aj bežné výdavky do výšky 10% - 50% a zároveň do výšky zákazky maximálne 100.000€ bez DPH,
- mzdové výdavky maximálne do výšky 10% - 100% za obdobie 18 resp. 24 mesiacov.

Oprávnené výšky intenzity:				
	Opatrenie 1 Investičná pomoc pre MSP	Opatrenie 2 Investičná pomoc pre Začínajúce podniky	Opatrenie 3 Regionálna investičná pomoc	Opatrenie 4 Pomoc pre RSP podľa pravidiel schémy DM 16/2014
	Max. výška intenzity pomoci z celkovo vzniknutých oprávnených nákladov	Max. výška intenzity pomoci z celkovo vzniknutých oprávnených nákladov	Max. výška intenzity pomoci oprávnených nákladov podľa mapy Regionálnej pomoci	Výška intenzity pomoci z celkovo vzniknutých oprávnených nákladov
Kapitálové transfery (Obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku / hmotných a nehmotných aktív) - iba majetok zaradený do odpisových skupín 1 a 2 v zmysle Prílohy č. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“), okrem zvierat. Obdobne nehmotný majetok s dobou odpisovania do 6 rokov.				
Začínajúci malý podnik	x	50 %	do 50%, resp. podľa mapy Regionálnej pomoci	50 %
Malý podnik	20 %	x		
Stredný podnik	10 %	x		
Bežné transfery (dodanie tovaru a poskytnutie služieb)				
Začínajúci malý podnik	x	50 %	x	50 %
Malý podnik	x	x	x	
Stredný podnik	x	x	x	
Mzdové výdavky (na pracovné miesta)				
Max. doba poskytnutia príspevku	najviac počas 24 mesiacov	najviac počas 18 mesiacov	najviac počas 24 mesiacov	najviac počas 18 mesiacov
Začínajúci malý podnik	x	100 % na 1 PM najviac vo výške CCP vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca	do 50%, podľa mapy Regionálnej pomoci na 1 PM najviac vo výške CCP vypočítanej z priemernej mzdy	100 % najviac vo výške celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za 1. – 3. štvrťrok

			zamestnanca	kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje (ďalej len „priemerná mzda zamestnanca“)
Malý podnik	20 % na 1 PM najviac vo výške CCP vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca	x	do 50 %, podľa mapy Regionálnej pomoci na 1 PM najviac vo výške CCP vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca	
Stredný podnik	10 % na 1 PM najviac vo výške CCP vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca	x	do 45 %, podľa mapy Regionálnej pomoci, na 1 PM najviac vo výške CCP vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca	

Situácia po realizácii projektu a udržateľnosť projektu

NP prispeje k napĺňaniu priorít ESF, najmä k podpore samostatnej zárobkovej činnosti, podnikania a zakladania podnikov vrátane inovatívnych mikropodnikov, malých a stredných podnikov, ako aj k podpore sociálneho podnikania a odbornej integrácie v sociálnych podnikoch a podpore sociálneho a solidárneho hospodárstva. Podpora sociálnych podnikov zabezpečí aj zlepšenie prístupu k zamestnaniu a predchádzanie nezamestnanosti prostredníctvom podpory podnikania.

Keďže investície sociálnych podnikov budú mať vplyv na zamestnanosť, budú sa tým napĺňať nielen ciele OP LZ všeobecne, ale aj konkrétny merateľný ukazovateľ, špecifikujúci účastníkov, ktorí sú zamestnaní v čase odchodu z projektu, ako krátkodobý cieľ projektu. Očakávaná hodnota tohto ukazovateľa nevyčerpáva očakávaný dopad projektu, ktorý má byť dlhodobý a ktorým je podpora fungovania sociálnych podnikov. Realizácia projektu prispeje k vytvoreniu funkčného systému investičnej pomoci RSP podľa zákona č. 112/2008 Z. z.

Výsledky projektu podporia:

- zlepšenie prístupu sociálnych podnikov k finančným prostriedkom na investície,
- zvyšovanie zamestnanosti znevýhodnených a zraniteľných osôb vo väzbe na potreby regionálnych trhov práce,
- konkurencieschopnosť sociálneho trhového hospodárstva,
- zviditeľnenie sociálneho podnikania.

Cieľová skupina

Zamestnávateľia – registrované sociálne podniky
 Zamestnanci
 Uchádzači o zamestnanie
 Neaktívne osoby

Harmonogram realizácie aktivít		
Celková dĺžka realizácie aktivít projektu (v mesiacoch):	45	
Hlavné aktivity projektu	Začiatok realizácie aktivity	Koniec realizácie aktivity
Podpora subjektov sociálnej ekonomiky s cieľom posilniť zamestnanosť prostredníctvom investičnej pomoci pre registrované sociálne podniky	03/2020	11/2023
Podporné aktivity	03/2020	11/2023